

Hyvinvointikertomus Välfiärdssberättelse 2021–2025

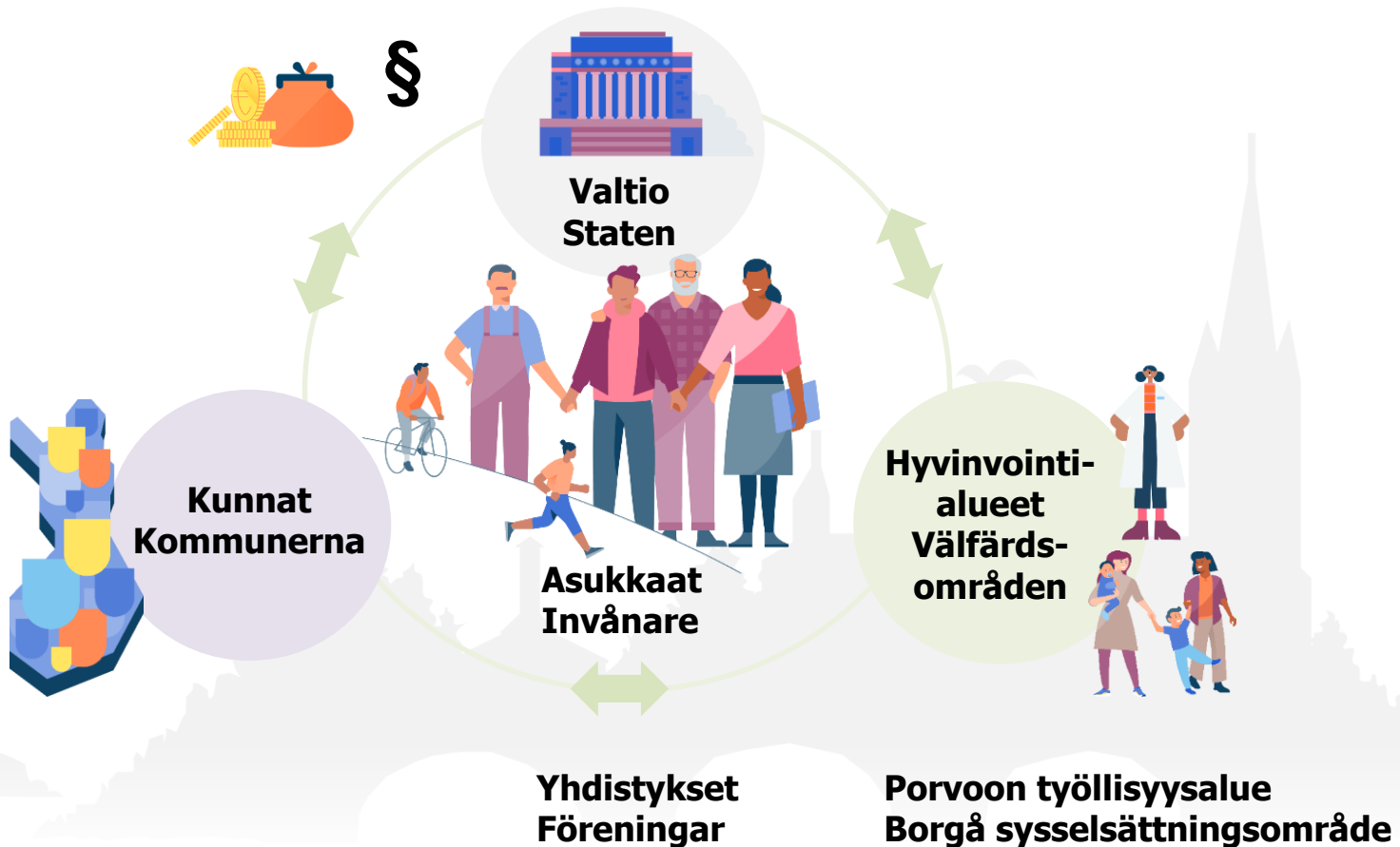
1

Hyvinvointikoordinaattori/Välfiärdskoordinator Sara Tallsten

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Främjande av hälsa och välfärd

2

Kunnan lakisääteiset suunnitelmat/Kommunens lagstadgade planer

Yksilökohtaiset

Toimipaikkakohtaiset

Kuntatasoiset

Yhdyspinta-sidonnaiset

Lapsen
varhaiskasvatussuunnitelma

mahdollinen LEOPS tai
HOJKS.

Mahd.
lääkehoitosuunnitelma

Aktivointisuunnitelma

Työllistymissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma tai
monialainen
kotoutumissuunnitelma

Tasa-arvosuunnitelma
(vaka)

Pelastussuunnitelma

Turvallisuussuunnitelma

Yhdenvertaisuus-
suunnitelma

Tasa-arvosuunnitelma

Toimipaikkatason
työsuojelun
toimintasuunnitelma
sekä työterveyshuollon
toimintasuunnitelma

TA/TS

HVK ja HVS (EPT)

Varhaiskasvatus

OPS

Tasa-arvo

Yhdenvertaisuus

Varautuminen

Paikallinen
esiopetuksen
opetussuunnitelma

Kotoutumis-
ohjelma

Lasten ja nuorten
HVS

Opiskeluhuollon
suunnitelma

Ikääntyvän
väestön
toimintakyky

Paikallinen
varhaiskasvatus-
suunnitelma

HVK ja HVS

Lasten ja nuorten
hvs

Opiskeluhuollon
suunnitelma

Kotoutuminen

Ikääntyneet
Varautuminen

Lääkehoitosuunnitel-
ma

Loviisan strateginen tavoite 2022–2025:
”Haluamme monipuolisella ja luovalla tavalla edistää hyvinvointia kasvatuksella, koulutuksella, kulttuurilla, liikunnalla, elinkeinotoimilla, yrittäjyydellä, kaupunkisuunnittelulla ja ymmärrettävällä päätöksenteolla.”

Lovisas strategiska mål 2022–2025:
”Vi vill på ett mångsidigt och kreativt sätt främja välfärden genom fostran, utbildning, kultur, idrott, näringslivsåtgärder, företagsamhet, stadsplanering och begripligt beslutsfattande.”

5

tukipalvelut
stödtjänster

kansalais-
toiminnan
tukeminen
stöd till medborgar-
verksamheten

matkailu
turism

kirjasto
bibliotek

kulttuuri
kultur

koulutus
utbildning

Sivistys- ja
hyvinvointikeskus
Centralen för
bildning och välfärd

varhais-
kasvatus
småbarns-
pedagogik

nuorisotyö
ungdomsarbete

liikunta
idrott

kotoutuminen
integrering

Laaja-alainen hyvinvoinnin,
terveyden ja turvallisuuden
edistäminen

työllisyys
sysselsättning

luonnon
virkistys-
käyttö
naturens
rekreations-
användning

julkinen
liikenne
lokal trafik

huolto,
kunnossapito
skötsel,
underhåll

Elinkeino- ja
Infrastruktuuri-
keskus
Centralen för
näringsliv- och
infrastruktur

ympäristö-
terveydenhuolto

ympäristösuojelu

kaupunki-
suunnittelu,
kaavoitus
stadsplanering,
planläggning

Painopisteet ja ikäryhmät/Tyngdpunkter och åldersgrupper

1

Asukkaiden osallisuus

Involvering av invånarna

2

Edistävää toimintaa ja oikea-aikaiset palvelut

Främjande verksamhet och tjänster i rätt tid

3

Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden

Miljö som stöder välfärd med beaktande av hållbar utveckling

Liikkumattomuus

Mielen hyvinvointi

Lapsiystävällinen kunta-tunnustus/Barnvänlig kommun-erkännande

Kuva/Bild: Shasmine Bruce, Loviisan kaupunki/Lovisa stad

Lapsiystävällinen k...
 Seuraa sivua 367 seuraajaa

Lapsiystävällinen kunta Loviisa - Den barnvänliga kommunen Lovisa
 noin vuosi sitten

Saa ottaa myös kasvisruokaa! Loviisan kouluissa on päivittäin tarjolla paitsi salaattipöytä myös kasvisruokaa ja sitä saa ottaa vapaasti. Ihana jokainen ❤️

Ta gärna också vegetarisk mat! I Lovisas skolor serveras vid sidan om salladsbordet också det vegetariska alternativen. För alla ❤️

Lapsiystävällinen k...
 Seuraa sivua 367 seuraajaa

Loviisan kaupunki - Lovisa stad
 4 015 seuraajaa · 29. tammikuuta 2024

Lapsiparlamentissa mietittiin koulujen järjestyssääntöjä 🤔🤔
 🗣️ Barnparlamentet diskuterade skolornas ordningsregler

Kuningattarenrannan virkistysalueet ja –reitit Rekreatiionsområden och -leder på Drottningstranden

Kuvat/Bilder: Sara Tallsten, Loviisan kaupunki/Lovisa stad

Osallistuva budjetointi/Deltagande budgetering

Kuvat/Bilder: Jonna Pennanen, Loviisan kaupunki/Lovisa stad

Huolenaiheita / Orosmoment

- Lasten ja nuorten ylipaino, heikko fyysinen toimintakyky ja vähäinen liikunta-aktiivisuus
- Tyttöjen hyvinvoinnin haasteet sekä nuorten päihteiden riskikäyttö ja riski syrjäytyä
- Osallisuuden kokemus on noussut ja työikäiset tyytymättömämpiä taloudelliseen
- Joka kolmas nuori ei käy kirjastoissa
- Övervikt, svag fysisk funktionsförmåga och låg motionsaktivitet bland barn och ungdomar
- Utmaningarna med flickors välbefinnande och ungas riskfyllda användning av berusningsmedel samt risk för marginalisering
- Upplevelsen av delaktighet har ökat inom alla åldersgrupper och vuxna är mindre nöjda med sin ekonomiska situation
- Var tredje ungdom besöker inte biblioteket

Maksuttomia ja edullisia palveluja/Kostnadsfria och förmånliga tjänster

11

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä tulisi erityisesti huomioida heikoimmassa asemassa olevia asukkaita.
- 8.- ja 9.-luokkalaisille ja toisen asteen opiskelijoille maksuttomat salikortit kaupungin kuntosaleille ja lisäämällä lasten ja nuorten osallistujamäärää maksuttomaan taidekasvatukseen.
- Maksuttomat salikortit kaupungin kuntosaleille ja yleisöuintivuorot 70 vuotta täyttäneille sekä maksuttoman uintivuoron maahanmuuttajataustaisille naisille.
- Työttömät saavat alennuksia ja tietyt kohderyhmät opintoseteliavustuksia kansalaisopiston kursseista.
- Kaikille asukkaille tarjotaan maksuttomat kirjastopalvelut, joihin sisältyy muun muassa liikuntavälineiden lainaus.
- I det välfärds- och hälsofrämjande arbetet bör särskild uppmärksamhet ägnas åt de mest utsatta invånarna.
- Avgiftsfria gymkort till stadens gym för elever i årskurs 8 och 9 och studerande på andra stadiet och genom att öka antalet barn och unga inom avgiftsfri konstfostran.
- Avgiftsfria gymkort till stadens gym samt avgiftsfria allmänna simturer för 70-åringar och äldre samt avgiftsfri simtur för kvinnor med invandrarbakgrund.
- Arbetslösa får rabatter på och vissa målgrupper studiesedelunderstöd för medborgarinstitutets kurser.
- För alla invånarna tillhandahålls kostnadsfria bibliotekstjänster i vilka ingår bland annat utlåning av motionsredskap.

HYTE-kerroin/HYTE-koefficienten

- Otettiin käyttöön 2023.
- Loviisan HYTE-kerroin 2023 (57)-> 2024 (64).
- Voi edelleen parantaa esimerkiksi seuraavilla keinoilla:
- Edistämällä nuorten hyviä ja terveellisiä elintapoja, fyysistä kuntoa ja painonhallintaa yhteistyössä eri tahojen kanssa.
- Ylläpitämällä ja vahvistamalla työikäisten työkykyä ja edistämällä työllisyyttä yhteistyössä eri tahojen kanssa.
- Kaupunki voi ottaa käyttöön pitkät liikunta välitunnit ja välipalat kouluissa.
- Loviisan kaupunki on madaltanut kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä niin, että osana ulkoiluystävätoimintaa on toteutettu kulttuurikaveritoimintaa.
- Togs i bruk 2023.
- Lovisas HYTE-koefficient 2023 (57) -> 2024 (64).
- Kan ytterligare förbättras till exempel på följande sätt:
- Genom att främja sunna levnadsvanor, fysisk kondition och viktkontroll bland unga i samarbete med olika aktörer.
- Genom att upprätthålla och förbättra arbetsförmågan hos vuxna och främja sysselsättningen i samarbete med olika aktörer.
- Dessutom kan staden införa långa motionsraster och mellanmål i skolorna.
- Lovisa stad har sänkt tröskeln för deltagande i kultur genom att genomföra kulturkompisverksamhet som en del av promenadkompisverksamheten.

Vaikuttamistoimielinten¹³ lausunnot

Utlåtanden av påverkansorganen

Lapsiparlamentin lausunto

14

- Lapsiystävällinen kunta -tunnustusta voisi juhlia kouluissa vuosittain 24.9. juhlaruoalla ja jälkiruoalla. Kouluissa järjestetään kivoja tapahtumia lapsen oikeuksiin liittyen. Lapsiparlamentti on mahtava. Kouluissa on aktiiviset oppilaskunnan hallitukset. Tessjö skolanin oppilaat haluaisivat käydä esikoulua Tessjö skolanissa. Osallistuvalla budjetoinnilla toteutettuun liikennepuistoon voisi lisätä polkuautoja. Liikennepuiston olisi voinut yhdistää uudelle Kuningattarenrannan asuinalueelle. Kuningattarenrannan leikkipuistoon toivotaan lisää keinoja ja leikkivälineitä. Isnäsin leikkipuistoon toivotaan leikkimökki ja uusi liukumäki. Isnäsiin toivotaan lasten taidemuseo. Tesjoelle toivotaan parempi kauppa ja Abien karkkiauto.
- Kouluruokakysely ei ollut kovin onnistunut, koska kasvisruokaa syö vain osa oppilaista ja kysely ei mennyt läpi, jos ei valinnut 5 eri ruokaa. Kouluruokailuun toivotaan sushia ja pizzaa sekä pyttipannu ja hyvät lihapullat takaisin. Keitoista ei pidetä niin paljon. Voisi olla enemmän aikaa syödä. Kaikissa kouluissa pitäisi tarjota välipalaa. Välipalaksi voisi tarjota voileipä, hedelmä, jogurtti, välipalakeksi ja smoothietä.
- Koulussa on pääsääntöisesti hyvin asiat. Säännöt ovat hyvät. Toivotaan lisää liikuntaa kouluun. Kaupunki voisi järjestää lisää uintivuoroja ja uimahallimatkoja joka vuosi. Välitunneille toivotaan enemmän välineitä, toimintaa ja tekemistä. Kaikissa kouluissa pitäisi olla pitkät liikuntavälitunnit. Pitkillä liikuntavälitunneilla voisi olla yhteisiä leikkejä ja ohjattua toimintaa, temppurata, este- ja kepparirata, koripalloa, jalkapallo, sählyä, hippaa, uimista, pyöräilyä ja juoksua. Koskenkylän koulukeskuksen koulupihaan toivotaan parempi jalkapallokenttä. Kerhot ovat hyviä. Toivotaan kokki-, puutyö- ja liikuntakerhoa. Kirjastoauton rikkoutuminen on iso miinus. Kirjastoautoa toivotaan erityisesti Koskenkylälle ja Isnäsiin. Hyvä asia on, että Tesjoella ja Liljendalissa on lähikirjastot, joita lähiympäristössä olevat koulut käyttävät aktiivisesti.
- Lapsiparlamentti 28.2.2025

Barnparlamentets utlåtande

15

- Barnvänlig kommun -erkännande kunde årligen firas i skolorna den 24.9 med festmat och efterrätt. I skolorna arrangeras kivoga evenemang gällande barnets rättigheter. Barnparlamentet är jättebra. I skolorna finns aktiva elevråd. Eleverna i Tessjö skola skulle vilja gå i förskola i Tessjö. Det sku kunna skaffas trampbilar till trafikparken som förverkligades med deltagande budgetering. Trafikparken kunde ha kombinerats med nya bostadsområde på Drottningstranden. Det önskas flera gungor och lekredskap till lekparken vid Drottningstranden. Det önskas lekstuga och rutschbana till lekparken i Isnäs. Det önskas ett konstmuseum för barn till Isnäs. Det önskas en bättre butik och Abinas godisbil till Tessjö.
- Enkäten om skolmaten var inte så lyckad eftersom bara en del av eleverna äter av den vegetariska maten och enkäten gick inte igenom om man inte valde 5 olika maträtter. Det önskas sushi och pizza samt pyttipanna och de goda köttbullarna tillbaka till skolmaten. Sopporna gillas inte så mycket. Kunde vara mera tid för att äta. Det borde serveras mellanmål i alla skolor. Som mellanmål kunde det serveras smörgås, frukt, youghurt, mellanmål och smoothie.
- Sakerna är huvudsakligen bra i skolorna. Reglerna är bra. Det önskas mera motion och idrott i skolorna. Staden skulle kunna ordna flera simturer och utfärder till simhallen årligen. Till rasterna önskas mera redskap, verksamhet och sysselsättning. Det borde finnas långa motionsraster i alla skolor. Under långa motionsraster kunde man ha gemensamma lekar och ledd verksamhet, aktivitetsbana, hinder- och kähästbana, korgboll, fotboll, innebandy, nata, simning, cykling och löpning. Bättre fotbollsplan önskas till skolgården vid Forsby skolcentrum. Klubbarna är bra. Det önskas matlagningsklubb, slöjdklubb och idrottsklubb. Det att bokbussen gick sönder är ett stort minus. Bokbussen önskas speciellt till Forsby och Isnäs. En bra sak är närbiblioteken i Tessjö och Liljendal. Dessa används flitigt av skolorna i näromgivningen.
- Barnparlamentet 28.2.2025

Nuorisovaltuuston lausunto

- Yhtenä mahdollisena syynä nuorten, varsinkin yläastelaisten motivaation puutteeseen liikuntaa kohtaan tuli keskustelussa esille nuorten liiallinen ruutuaika, etenkin puhelimen käyttö. Myös liikunnan harrastamisen aiempi puute aiheuttaa sitä, ettei liikunta esimerkiksi juuri koulussa tunnu mieluisalta, ja sen takia se vapaaehtoisena vaihtoehtona jää vähälle.
- Nuorten osallisuuden kokemisesta ja muusta mielenterveyttä käsittelevästä statistiikasta käytiin myös keskustelua. Mitään suurempia ratkaisuja tai havaintoja emme tehneet, vaan totesimme, että pojilla ja tytöillä saattaa olla eri käsityksiä esimerkiksi siitä, että ketkä ovat oikeasti ystäviä ja esimerkiksi, miten paljon pohtii omaa terveyttään.
- Nuorten miesten korkeaan syrjäytymisriskiin liittyen teimme sellaisen havainnon, että suuri osa mahdollisista opiskelijoista, varusmiehistä ja työssä käyvistä nuorista miehistä saattaa muuttaa pois Loviisasta työn tai opiskelupaikan perästä. Lähes neljäsosa on kuitenkin hurjan suuri luku, johon pitää ehdottomasti kiinnittää huomiota. Eli mahdollisesti syrjäytyvät saattavat todennäköisimmin jäädä tänne Loviisaan kuin muuttaa pois.
- Loviisan nuorisovaltuusto 20.2.2025

Ungdomsfullmäktiges utlåtande

- I diskussionen kom bland annat skärmtid, framförallt användningen av telefonen som en möjlig orsak till de ungas, speciellt högstadielävers bristande motivation för motion och idrott. Det att gymnastik inte känns så angenämt i skolan och därmed är ett mindre populärt frivilligt alternativ kan även bero på brist på tidigare idrottshobbyn.
- Man diskuterade även de ungas delaktighet och övrig statistik angående det psykiska välbefinnandet. Vi kom inte fram till några desto större lösningar eller observationer utan vi konstaterade att pojkar och flickor kan ha olika uppfattningar om till exempel vem som på riktigt är vänner och hur mycket man funderar på sin egen hälsa.
- Angående den höga risken för unga män att marginaliseras gjorde vi den observationen att en stor andel av de möjliga studerande, beväringar och de arbetande unga männen möjligen kommer att flytta bort från Lovisa för ett jobb eller en studieplats. Nästan en fjärdedel är trots allt ett högt antal och man bör fästa märke till detta. Alltså de som riskerar att marginaliseras kan med högre sannolikhet bli kvar i Lovisa än flytta bort.
- Lovisas ungdomsfullmäktige 20.2.2025

Vammaisneuvoston lausunto/Utlåtande av rådet för personer med funktionsnedsättning

18

- Vammaisneuvosto on tyytyväinen esitettyihin tietoihin ja että esteettömyys on huomioitu hyvinvointikertomuksessa. Neuvosto ei huomannut puutteita.
- Vammaisneuvosto 25.2.2025
- Rådet för personer med funktionsnedsättning är nöjd med de presenterade uppgifterna och att tillgängligheten har beaktats i välfärdsberättelsen. Rådet lade inte märke till några brister.
- Rådet för personer med funktionsnedsättning 25.2.2025

Vanhusneuvoston lausunto/Äldrerådets utlåtande

- Hyvinvointikertomus 2021–2025 on riittävän kattava kuvaus asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja kehityksestä sekä kaupungin tehdyistä toimenpiteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Vanhusneuvosto nostaa erityisesti esille sen, että Loviisan kaupungin on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.
- Väestöennusteen mukaan Loviisassa erityisesti 65–74-vuotiaiden osuus tulee kasvamaan vuoteen 2030 mennessä. Vanhusneuvosto painottaa, että erityisesti eläkeläisyhdistyksiä ja muita yhdistyksiä, jotka edistävät ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä, tulee tukea enemmän. On tärkeitä, että ikäihmisille mahdollistetaan matalan kynnyksen kohtaamisia ja aktiviteetteja lähipalveluna.
- Vanhusneuvosto 28.2.2025

- Välfärdsberättelsen för 2021–2025 är en tillräckligt omfattande beskrivning av invånarnas välfärd i nuläget och dess utveckling samt åtgärder som staden har gjort för att befrämja hälsa och välfärd. Äldrerådet lyfter speciellt fram det att Lovisa stad ska främja goda verksamhetsförutsättningar och påverkningsmöjligheter för de organisationer som utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete.
- Enligt befolkningsprognosen kommer särskilt andelen personer i åldern 65–74 år att öka fram till 2030 i Lovisa. Äldrerådet poängterar att speciellt pensionärsföreningar och övriga föreningar som befrämjar de äldres hälsa och välfärd bör stödas ännu mera. Det är viktigt att det möjliggörs möten och aktiviteter med låg tröskel för äldre som närservice.
- Äldrerådet 28.2.2025